

פרשה תזריע-מצורע תשפ"ג

ישראל

מצורע

דברי

מודה ומשבח וכו', עי"ש, וכן מוזמן עתה בכל יום, אם אדם משגיח בעלמו איך הקצ"ה מתנהג עמו בפרנסתו רואה בחוש 'כי טוב' (מהלל קלו, א) שגובה חובתו של אדם בטובתו שמטיב לצריכותיו (עיין פסחים ק"ח, א). וזהו ונתתי נגע לרעת צבית וגו' ופירש רש"י בשורה היא שעל ידי זה מנאלו האזרות זהב של האומות העולם.

אמנם לכאורה אמאי אמר 'נגע' לרעת, הלא הוא צאמת ענג ולא נגע. הלא כי למראה עיני אדם כשפוקדים עליו להרוס את ציתו הלא הוא נגע, אך צאמת מי שהיה מאמין בצאמנה שלימה שבוודאי כל דעבד רחמנא לטב עבד ובטוח היה שכן הוא לטובה, מנאל אורר ונהפך נגע לענג, וזה שהיה מתרעס על שנכטוה להרוס את ציתו ולא היה מאמין שהוא לטובה, הוא לא מנאל אורר והיה לו זאת צאמת נגע לרעת. וכן הוא תמיד, זהו שאמרו חז"ל (ברכות ס, ב) לעולם יהא אדם רגיל לומר כל דעבד רחמנא לטב עבד עי"ש וכשאומר לטב על ידי זה נעשה צאמת לטובה ונהפך מנגע לענג כנ"ל.

וזהו (פס' לה) ובא אשר לו הצית והגיד לכהן לאמר כנגע נראה לי בצית, לא אמר 'נגע' רק 'כנגע' נראה, כי רק למראה עיני אדם היה נראה כדבר זר וכנגע לנתון ולהרוס את ציתו, אבל צאמת היה לטובה וחסד ונתהפך הנגע לענג ומנאל אוררות זהב וענג בחוכו.

כי תבאו אל ארץ כנען וגו' ונתתי נגע צרעת בבית ארץ אחותכם וגו' (יד, ד).
ימדרשו (ויק"ר יו, א) הלא הוא דכתיב (מהלל עג, א) אך טוב לישראל. ואינו מובן מה ענין כחוב זה לכאן. הלא הפירוש כי צראותו ציתו ניתך ונהרס היא מדת הדין, אבל סוף מעשה במחשבה תחילה למנאל מטמוניות (עי' צרש"י) כולה רחמים, וזה 'אך טוב לישראל', ר"ל כי מן הנגעי צתים אנו רואים אשר מדת הדין הוא אך טוב ורחמים לישראל, כי הטוב וחסד צא על ידי הגבורות והדין. וזהו (צראשית כז, כח) ייתן לך האלקים שאף אלקים מדת הדין (צרי"ר לג, א) יהיה משפיע וכולו רחמים.

ובן הוא לעולם, חפס אז בזמן שצית המקדש קיים היה צאתגליא ועכשו הוא צאתפסיא, לעושה נפלאות גדולות לצדו (מהלל קלו, ד; עי' זוה"ק בלק ה, ב), אבל אם האדם רוצה לראות צעינא פקיתא שהכל צהשגחה ולא מקרה, גם עתה בכל יום רואה הנפלאות, על חיינו המפורים צידו ועל נשמותינו הפקודות להשי"ת ועל נסיו שצכל יום ויום עמנו, כי נדמה לאדם שהיא מדת הדין אבל היא כולה רחמים, כמו הגמרא (נדה לא, א) אודך ה' כי אנפת בי ישזב אפך ותנחמני (ישעיה יב, א), צמה הכחוב מדבר בשני צני אדם שינאלו לסחורה ישב לו קון לאחד מהן התחיל מחרף ומגדף, לימים שמע שטבעה ספינתו של חצירו צים התחיל